

Diversiteit in Actie

Het project en haar mensen

DIA-team: Blerina Kamberi en Lisanne Corijn

Inhoud

Het DIA-team: Wie zijn wij?	4
Onze dromen, doelen en toekomst	6
Hapje!Klapje!	10
Lerend netwerk	18
Deep Democracy	24
Gesprekskaartjes	28
Wat nu?	31

DIT PROJECT WERD MOGELIJK GEMAAKT DOOR:



stad
Sint-Niklaas

Met steun van het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie en de Vlaamse overheid
"Naar een meer geïntegreerd migratiebeleid, via AMIF"



Voorwoord

Eerst en vooral hartelijk dank om interesse te tonen in ons DIA project, of gewoon om een nieuwsgierige lezer te zijn, die per ongeluk terecht kwam bij dit boekje.

Waarom dit boekje?

Omdat we doorheen ons DIA avontuur allerlei dingen ontdekten, meemaakten, ondervonden. En deze dan ook met een breder publiek willen delen.

Omdat er super fijne mensen op ons pad zijn gekomen, die we een plekje willen geven om hun verhaal te vertellen.

Omdat een aanbevelingsdocument net iets moeizamer leest, dan hopelijk dit krantje.

En omdat we stiekem wel trots zijn op onze resultaten en deze met de wereld willen delen en bij jullie achterlaten, als elk van ons aan een nieuw avontuur begint na het project.

Veel leesplezier,

Het DIA-team - Blerina en Lisanne

Het DIA-team

GESCHREVEN DOOR

LISANNE

Augustus 2018. Blerina en ik worden volop in een nieuw avontuur gesmeten: het project Diversiteit in Actie - mensen met een migratie-achtergrond stimuleren tot beleidsparticipatie. Het begin van 21 maanden keihard knallen en experimenteren!

Maar hoe begin je daar nu aan? We zochten onze weg in Sint-Niklaas en haar verenigingen, gingen op bezoek bij de verschillende stadsdiensten. En maakten contact met burgers. Want *bottom up*, was *the way to go*.

Het DIA project is een project van AMIF, met als oproep 'Actief en Gedeeld Burgerschap te stimuleren bij etnisch culturele minderheden.'

Blerina, tot dan toe OCMW-medewerkster, kreeg een plekje bij de dienst Diversiteit, Samenleving en Preventie. Om van daaruit alle expertise te kunnen meenemen in ons project.

Lisanne, werkende voor het Internationaal Comité vzw, verzamelde de achterban van de organisatie, bestaande uit verenigingen met verscheidene etnisch culturele minderheden. Kortom: een combinatie die zorgde voor een grote waaier aan input en ideeën.

Het werd al snel duidelijk dat ontmoeting, elkaar leren kennen, een netwerk bouwen en kennis uitwisselen, voorop stonden om ons project te doen slagen.

Burgers zijn steeds meer op zoek naar verbinding en contact: met elkaar en met de stad waarin ze wonen. We moeten elkaar eerst leren kennen, vooraleer er samenwerking of uitwisseling kan ontstaan. Datzelfde geldt ook voor professionelen. Iedereen werkt rond zijn eigen thema's en vergeet soms eens op bezoek te gaan bij andere partners in de sector. Daardoor ontstaan er eilandjes. Om deze eilandjes terug te verbinden, brachten we mensen bij elkaar: in een lerend netwerk, op onze Hapje!Klapje!'s en op lopende evenementen van de stad.

Het was soms zoeken, uitproberen, uittesten, en opnieuw zoeken. Maar na bijna twee jaar alles te geven, zijn we best trots op het resultaat.

Hier in ons krantje nemen we jullie mee doorheen onze avonturen en bevindingen. Zodat onze ervaring zich kan spreiden en inspireren tot andere, nieuwe initiatieven.

Vele groetjes,
En misschien tot een volgende keer!

Blerina en Lisanne



Onze dromen, doelen en toekomst

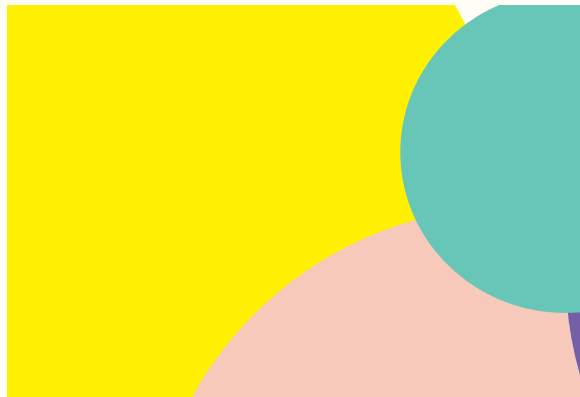
Projectwerk. Het is best wel iets apart. Je moet bij A beginnen, Z is echt nog veraf. Op een nog onbeschreven blad ga je aan de slag. Je hebt enkele brede richtlijnen van bovenaf maar daarbuiten krijg je vooral de ruimte om te experimenteren. De vrijheid om net dat te doen waar anderen misschien net niet meer de tijd voor hebben of krijgen. Eens zot doen. Van nul beginnen, bottom up. Voldoende de tijd mogen nemen om die grond waaruit je moet groeien, ook grondig te leren kennen. En dan in de startblokken te schieten. Keihard. Want net die tijd is ook wel beperkt. 21 maanden kregen we. En dat hebben we zo goed als mogelijk proberen invullen, vol enthousiasme en energie voor het project en zijn doelen!

DROMEN

We begonnen eraan vol goede moed. Te dromen over alle dingen en activiteiten die we zouden kunnen organiseren. Maar al snel bedachten we dat het niet aan ons was om deze te verzinnen, als wel aan de mensen zelf waarmee we aan de slag willen gaan. Je kan natuurlijk niet zomaar de straat op, aan mensen vragen wat ze willen, zonder een plan. Dus droomden we van een gezellige bijeenkomst, waar mensen hun ideeën kwijt kunnen en samen creëren. Waar ze de tijd krijgen om elkaar eerst te ontmoeten. Dat bleek voor ons een belangrijke voorwaarde. Het gebeurt vaak dat wanneer men een participatietraject op start, er veel wordt nagedacht over de invulling van zo'n moment.

Er worden methodieken uitgedacht, om de avond of dag aan elkaar te breien. En daar vloeit dan een erg gevuld programma uit voort.

Dat werkt, als je met deze groep verder niet persé iets hoeft op te zetten. Als je ze nodig hebt voor dat ene moment, om hun mening



te delen, of je hun stem wil horen. Maar wij waren op zoek naar een soort van kerngroepje van mensen. Die samen ook verder aan de slag zouden willen gaan. Daarom wouden wij graag uitgaan van een soort wederkerigheid tussen ons en de groep die we uitnodigden. Je vraagt van hen een hele inspanning, dus wouden we ook iets terug doen. Zo ontstond Hapje!Klapje!. Maar daarover later meer.

Aan de andere kant droomden we ook van meer gedragenheid over het thema diversiteit, binnen de professionele sector. En dan vooral als het aankomt op de participatie van deze groep. Iedereen wil er graag iedereen bij, maar dat is niet altijd even gemakkelijk, zo blijkt. Er zijn drempels en het is niet altijd duidelijk hoe je deze kan wegnemen of verlagen. We wouden daarom onze hoofden bij elkaar steken, expertise delen en samen een plan



bedenken. Zo ontstond ons lerend netwerk. Maar ook daarover lees je later meer, in dit krantje.

DOELEN

We moesten natuurlijk wel een actieplan bedenken. Anders doe je zomaar wat in het wilde weg en leidt het nergens naar. Zo ontstonden er een tiental acties, sommigen kleinschaliger dan anderen. Vier van deze acties werden onze stokpaardjes: Hapje!Klapje!, lerend netwerk, samenwerking met maatschappelijke oriëntatielessen (Agentschap van Inburgering en Integratie) en de methode

Wij wouden graag uitgaan van een soort wederkerigheid tussen ons en de groep. Je vraagt van hen een hele inspanning, dus wouden we ook iets terug doen.



Deep Democracy (via Goesthing vzw).

In samenwerking met het HIVA, onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving, bedachten we een methode om onze groei en het proces van het project bij te houden. Dat lijkt technisch, maar heeft ons een hele weg vooruit geholpen. Zo moet je maar eens op zoek gaan naar 'reflectie' - en 'activiteitendagboeken', om je project mee op te schalen en te evalueren. We bedachten intermediaire actoren, wat eigenlijk gewoon wil zeggen: de mensen waar je nauw mee samenwerkt en wat mee te doen hebt. En op basis daarvan begonnen we aan ons traject. Wat willen we met deze actoren bereiken, waar willen we naartoe werken, en wat zou het ideale scenario zijn? (expect - like - love to see).

Doorheen de maanden werden er hier en daar bewust aanpassingen gemaakt aan ons actieplan, als we merkten dat het toch de andere kant op ging. Maar in zo'n project moet je die vrijheid kunnen nemen. Zeker als het over participatie gaat, moet je de flow van je groep mee kunnen volgen, omdat je nooit op voorhand volledig kan vastleggen wat het resultaat zal zijn.

En flexibel zijn we absoluut geweest. Doorheen de maanden zijn Blerina en ik allerlei sporen gaan ontdekken, hebben we vragen beantwoord en hebben we momenten uitgewerkt. We hebben veel

“We startten activiteiten op, maar probeerden deze steeds in te bedden in een bestaande werking. Op die manier wouden we ervoor zorgen dat alle initiatieven ook zonder dit project zouden overleven.”

bijgeleerd, veel ervaringen opgedaan en hebben super fijne mensen leren kennen.

TOEKOMST

De toekomst zal nu moeten uitwijzen wat daarvan overblijft. Projectwerk is super fijn, maar heeft nogal snel de neiging om te knallen tijdens het project, maar ook stil te vallen als de projectmedewerkers wegvallen. Om dit tegen te gaan, hebben we doorheen het project hard ingezet op verduurzaming. We startten wel activiteiten op, maar probeerden deze steeds in te bedden in een bestaande werking. Op die manier wouden we ervoor zorgen dat alle initiatieven ook zonder dit project zouden overleven. Zo neemt Agentschap Integratie en Inburgering een deel op zich en zal ook Stad Sint-Niklaas en het Internationaal Comité initiatieven in zijn reguliere werking opnemen en de samenwerking verder zetten. Het project heeft dus zeker wat zaadjes gepland, die nu verder mogen groeien.

-to be continued.



Hapje!Klapje!

Ontmoeting en ideeën uitwisselen.



PRESENT BY
IACULIS EL FINIBUS

Hapje!Klapje! ontstond vanuit de idee dat we een project moesten uitwerken, met focus op mensen uit de migratie. Om deze groep in onze samenleving te inspireren en stimuleren deel te nemen aan beleidsparticipatieve evenementen. Wij waren vooral benieuwd naar wat deze mensen zelf willen zeggen, vertellen of hun mening over geven?

En zo brachten we 60 mensen met verschillende culturele achtergrond bij elkaar. Om samen te praten, over wat zij belangrijk vinden. Op een zondagochtend in Sint-Niklaas, organiseerden we ons eerste Hapje!Klapje!. Zo volgden er nog een viertal. Telkens met een grote groep van mensen met verschillende culturele, sociale achtergrond. Een enthousiaste bende. Wat wij vooral belangrijk vonden, was om een gezellig moment te creëren, waarbij mensen zich veilig genoeg voelen om



hun mening te delen en elkaar te leren kennen. Omdat we eerst input nodig hadden welke invalshoeken te bestuderen en verwerken voor ons project, bevroegen we de mensen heel breed: Waar voel je je goed in Sint-Niklaas? Wat zou beter kunnen? Wat is je lievelingsplek? Wat mis je nog?

Tijdens de tweede editie, gingen we aan de slag met thema's die we konden groeperen uit ons eerste moment. Zo kwamen er vijf thema's naar boven: werk, inspraak, thuis voelen, sport, diensten en bereikbaarheid. We vroegen mensen naar ideeën, hoe dat zij zelf actief iets konden ondernemen op vlak van deze thema's. Net na onze tweede editie, werd er bij de stad het Stadsgesprek georganiseerd. Overlegtafels over de gehele stad, waar burgers volgens een bepaald format de kans kregen input te geven en hun mening te laten horen, over de meerjarenplanning van de stad.

Dit sloot nauw aan bij wat we tot dan toe gedaan hadden bij onze Hapje!Klapje!'s.

Waardoor editie drie een samenloop was van het concept van Hapje!Klapje! en zo'n overlegtafel. De output hiervan werd gelijkgesteld met de andere overlegtafels en op die manier werden de meningen mee opgenomen in de meerjarenplanning van de stad.

De vierde grote sessie organiseerden we om te kijken wat de groep verder nog samen wou doen, organiseren, samenkomen. Daaruit kwam een kerngroep van vrouwen, waarmee we aan de slag gingen rond internationale vrouwendag. Door de corona-crisis over de hele wereld, konden we helaas ons evenement rond internationale vrouwendag en ook onze vijfde editie van Hapje!Klapje! niet laten doorgaan in maart. Maar doorheen de maanden, leerden we de deelnemers beter kennen, en vormden vooral onze kerngroep een hechte damesgroep die op elkaar kunnen steunen. Hoe zij dat zelf hebben ervaren, kunnen we beter van hen horen!



AWATIF - één van de vrouwen uit onze kerngroep en vaste deelnemers van Hapje! Klapje!

Ongelooflijk enthousiaste vrouw, die ons op tijd en stond advies gaf over gezonde voeding (en niet die koekjes). - Danku Awatif.



AWATIF - IN HET MIDDEN

De eerste keer dat ik aanwezig was bij een bijeenkomst van Hapje!Klapje! was te danken aan een vriendin die de informatie had gedeeld (waarvoor ik haar heel dankbaar ben). Het ging door bij Galerie Wulder. Ik ben goed ontvangen geweest door de organisatoren en de plaats was gezellig (ankerstraat). Ik was daar nog nooit naar binnen geweest. Er waren veel mensen van verschillende nationaliteiten. We moesten in groepjes zitten en verschillende vragen over 'een betere stad' beantwoorden. Ik vond het concept en de interactie met de andere deelnemers heel leuk. Dat ik nieuwe mensen heb ontmoet en verschillende getuigenissen heb gehoord was ook heel interessant. Ik merkte dat iedereen andere interesses had maar dat we uiteindelijk allemaal hetzelfde doel hebben: een goede maatschappij voor het welzijn van iedereen! Het sprak mij enorm aan. Ik hou van delen en

behulpzaamheid en ik heb een hekel aan individualisme.

Bovendien, elke keer werd de maaltijd ons aangeboden, wat een grote vrijgevigheid! Gelukkig is eten nog steeds een manier om mensen bij elkaar te brengen. Ook werden de bijeenkomsten telkens op een andere plaats gehouden, een manier om Sint-Niklaas te ontdekken. We bespraken verschillende onderwerpen: kinderen, gezondheid, we deelden informatie, goede adressen voor deze of die dienst. De verschillende bijeenkomsten van 'hapjes klapjes' lieten me toe om een aantal geweldige mensen te ontmoeten, vaak met een heel specifiek doel in hun leven zoals leden van de verenigingen van het Internationaal Comité: Bonanga, Galerie Wulder, Locomotief, Vlos en Shahinaz.

Mensen samenbrengen en hen helpen in hun moeilijkheden of hen gewoon steunen en samen uitwisselen is een enorme verrijking voor onze gemeenschap. Iedereen doet wat hij kan op zijn niveau. Ik werd me ervan bewust dat er in de stad regelmatig artistieke en culturele activiteiten organiseert. Ik woon nu 18 jaar in Sint-Niklaas en ik had nog nooit eerder van het Internationaal Comité of een paar andere verenigingen gehoord. Vandaag zijn er banden gevormd die ik niet snel zal vergeten.

Hartelijk dank aan allen die hebben bijgedragen aan de organisatie van de Hapje! Klapje!s.

RHIMOU - één van de vrouwen uit onze kerngroep en vaste deelnemers van Hapje! Klapje!

Een liefdevolle vrouw, boordevol ideeën. Altijd stond ze klaar om ook de anderen te motiveren. - Danku Rhimou.

Dit project zou elk jaar vernieuwd moeten worden om de stad Sint-Niklaas verder te kunnen ontwikkelen, in een vriendelijke en groeiende sfeer van uitwisseling van diversiteit.



RHIMOU

Ik ontving een uitnodiging van Awatif Tahere om mee te gaan naar Hapje!Klapje!

Wat is het precies?

Een groepering van Sint-Niklazenaars om te kunnen discussiëren over verschillende thema's en ideeën met betrekking tot de stad Sint-Niklaas, en over hoe de inwoners te vermaken. Een soort vraag/ antwoord-gesprek maar er was ook ruimte voor suggesties. Het is een project onder leiding van Lisanne en Blerina om de mening van de

inwoners van Sint-Niklaas te achterhalen over welzijn en diversiteit in de stad. Twee geweldige mensen die iedereen met open armen ontvangen. De enkele keren dat ik aanwezig was, heb ik uitzonderlijke mensen ontmoet en heb ik zelfs oude kennissen terug gezien. Zo leerde ik veel asielzoekers en hun parcours kennen. Zeer begaafde mensen en vol goede wil. Dit delen tussen verschillende mensen en thema's, allemaal even interessant, was een zeer belonende ervaring.

Met de gemaakte suggesties en de verschillende besproken onderwerpen, zal de stad verder mee aan de slag gaan. Zo worden sommigen verder onderzocht om ze in praktijk om te zetten.

Hapje & klapje is een moment van plezier, discussie en delen, met drankjes en lekkernijen en tot slot met een lunch in een prettige sfeer.

Dit project zou elk jaar vernieuwd moeten worden om de stad Sint-Niklaas verder te kunnen ontwikkelen, in een vriendelijke en groeiende sfeer van uitwisseling van diversiteit.

Verschillende culturen
Informatie

Ik merkte dat iedereen andere interesses had
maar dat we uiteindelijk allemaal hetzelfde
doel hebben: een goede maatschappij voor
het welzijn van iedereen!

- AWATIF

Ontmoetingen

Samen

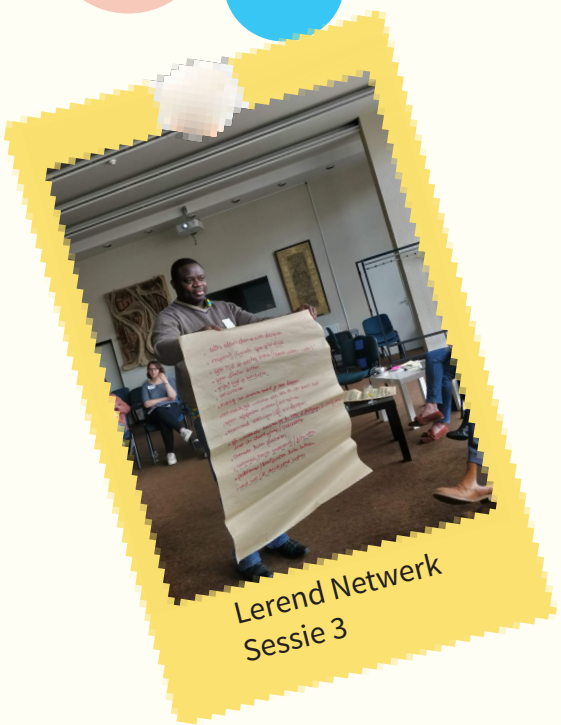


Nieuwe vriendschappen eten Meningen

ONZE KERGROEP BESTAAT VOORNAMELIJK UIT VROUWEN. EEN HEEL GEZELLIGE ENTHOUSIASTE BENDE!
AWATIF, RHIMOU, DERDAK, FATMA, NAJAT, OMNIA, SUREYYA, BLERINA, ANASTASSIYA EN LISANNE



Deep Democracy workshop



Lerend Netwerk Sessie 3

DIA
foto

Win o's.



Hapje!Klapje!
Editie 1



Lerend Netwerk
procesbegeleiding



Hapje!Klapje!
Editie 3

Lerend netwerk

Het thema diversiteit en participatie leeft in Sint-Niklaas. Zowel bij de burgers, als bij de werknemers van de stad en daarbuiten. Maar het is niet altijd even gemakkelijk om hier, naast je reguliere job, extra aandacht aan te geven. Daarom besloten we de krachten te bundelen in een lerend netwerk.

Er werden eerst zes sessies georganiseerd en elke deelnemer werd gevraagd een engagement aan te gaan, om op de zes sessies zoveel mogelijk zelf aanwezig te zijn. Op die manier bleef het een vaste groep en kon je ergens dieper naartoe werken.

Wat er erg belangrijk bleek, doorheen de sessies, is dat mensen op zoek zijn naar concrete tips en willen geïnspireerd worden door nieuwe methodieken. Zo was de methodiek van Deep Democracy eentje die standaard gebruikt werd bij de opstart en afsluiting van elke sessie.

We leerden vergaderen en brainstormen op andere manieren: door de ruimte te gebruiken, op andere manieren onze ideeën te formuleren en te debatteren waarbij we beide kanten durven opzoeken.

Daarnaast werd aangegeven dat het een verrijking was om nog eens de tijd en ruimte te krijgen, om drie uur lang, zes keer, samen met collega's over verschillende organisaties heen, te mogen nadenken over de thema's diversiteit en participatie. Om nog eens samen inhoudelijk te mogen zoeken en doordenken naar oplossingen

en niet naar een oplossing omdat iets snel moet worden opgelapt.

Ook de plek waarop het netwerk werd georganiseerd had een functie. Elke keer gingen we bij een ander deelnemend lid op bezoek. Sommigen onder ons zijn zo voor de eerste keer ergens binnen gestapt en dat maakt het de volgende keer toch iets gemakkelijker om nog eens op bezoek te gaan. Het STEM, de bibliotheek, het buurthuis in het Benoitpark, het Castrohof en de Springplank, kwamen zo aan bod.

Na deze zes sessies, besloot de groep verder te gaan met dit concept om samen te leren. Er werd opnieuw breed uitgenodigd, de groep breidde uit. Het vervolg wordt getrokken door de stad, in samenwerking met het IC en telkens een andere deelnemende partner.

We bekijken een concrete case, op vraag van één van de deelnemende organisaties. En deze proberen we breder in te vulen, zodat iedereen er wat uit kan leren.

We blijven leren, ook na het project. Voor meer vragen, kan je terecht bij de dienst Diversiteit, Samenleving en Preventie.



FRANK DE JONCKHEERE

CONSULENT INTEGRATIE – ONDERSTEUNER LOKAAL BELEID

Als integratieconsulent met lokaal beleid als specialisatie is het niet altijd gemakkelijk om toegang te krijgen tot netwerken in een gemeente of stad. Laat staan om in een grotere centrumstad zicht te krijgen op het draagvlak voor integratie en de concrete praktijken die er plaatsvinden rond diversiteit. Deze zijn vaak ingebed in de alledaagse praktijk van diensten en organisaties en dat is maar goed ook!

Het lerend netwerk van DIA was voor mij de

uitgelezen kans om Sint-Niklaas en haar geëngageerde bewoners en dienstverleners te leren kennen. En omgekeerd. Het is een cliché, maar we werken vaak nog veel te veel op ons eilandje. Het netwerk stelde ons in staat om, bij wijze van spreken, met een drone over alle eilandjes te vliegen en te zien wat er daar allemaal gebeurt. Hier en daar werden ook bruggen gebouwd en dat is alleen maar goed.

De begeleiding was erg professioneel. De juiste methode is zo belangrijk omdat het ten eerste extra motiveert én omdat het de juiste informatie naar boven haalt bij de deelnemers. Ik had het gevoel dat de methode van deep democracy daar een grote rol in speelde. Het doet een beetje denken aan het motto: Leave no man behind. Dat schept een sterk teamgevoel en waardering voor je rol in de groep. Laat dat nu toch één van de belangrijke doelen van integratiewerk zijn: het scheppen van vertrouwen, wederkerigheid en een sense of belonging!



HET LEREND NETWERK - SESSIE 3 IN DE BIBLIOTHEEK

De meerwaarde van dit traject lag voor mij vooral in het feit dat we samen als groep aan de slag gingen. We hebben veel van elkaar kunnen leren over wat werkt, en ook wat zeker niet werkt.



SIBYL
DIVERSITEITSMEDEWERKER CM

Participatie is voor CM als gezondheidsfonds heel belangrijk, en we proberen er steeds naar te streven om dit bij onze projecten zoveel mogelijk te incorporeren. Maar uit ervaring blijkt dat het niet altijd makkelijk is om mensen met een migratie-achtergrond optimaal te betrekken. Het was voor mij een verademing om te zien dat er veel

organisaties en diensten zijn die kampen met dezelfde vraag; 'Hoe kunnen we participatie bevorderen bij én samen met mensen met een migratieachtergrond?'. De meerwaarde van dit traject lag voor mij vooral in het feit dat we samen als groep aan de slag gingen. We hebben veel van elkaar kunnen leren over wat werkt, en ook wat zeker niet werkt. Het was voor mij een eerste kennismaking met de wondere wereld van Deep Democracy, en het was verhelderend om te zien wat dit allemaal naar boven bracht. Voor mij was dit lerend netwerk een absolute meerwaarde, en neem ik zeker mee in mijn toekomstige projecten en initiatieven. Toen ik hoorde dat het lerend netwerk een vervolgtraject kreeg, stond ik enthousiast al klaar met een nieuwe leervraag om aan de groep voor te leggen, namelijk 'hoe bereiken en betrekken we nu iedereen binnen een buurt en hoe zorgen we voor sociale cohesie'. Ik ben alvast erg benieuwd wat hier nog uit zal voortkomen.



Deelnemers aan het lerend netwerk:

Sibyl (CM), Willy en Lisanne (Internationaal Comité vzw), Hannah (CAW), Ronny (Vrijetijdsparticipatie Stad Sint-Niklaas), Els (Kind&Gezin), Goeleke (STEM), Linda (De Springplank), Debby (SBS Skillbuilders), Saavik (Kansenpaswerker Stad Sint-Niklaas), Kato (JOS vzw), Hans (buurtwerker Stad Sint-Niklaas), Julie (Team internationale samenwerking Stad Sint-Niklaas), Els (diensthoofd DSP Stad Sint-Niklaas), Lotte (buurtwerker Stad Sint-Niklaas), Joanne (UNIA), Sara en Blerina (DSP Stad Sint-Niklaas), Laura (team jeugd Stad Sint-Niklaas), Oona (cultuurcentrum), Franciska (Opvangcentrum Westakkers), Femke (brugfiguur Stad Sint-Niklaas), Frank (Agentschap Integratie en Inburgering), Sara (JOS vzw), Seppe (participatie-ambtenaar Stad Sint-Niklaas).

Bij uitbreiding:

Helen en Joke (DSP Stad Sint-Niklaas), Johan (Vormingplus), Wouter (makelaarsamenleving), Margo (Refu-interim), Bram (kabinetsmedewerker), Anastassiya (internationaal Comité vzw).

Hoe kunnen we
inclusief werken?

Ik ben blij dat ik
iedereen eens
ontmoet en echt
leer kennen.

Leren luisteren
naar anderen hun
mening/visie.

Tijdrovend vs.
duurzaam?
Duurzaam
samenwerken!

Samen MET
mensen creëren
en niet OVER
mensen.

Positieve impact
creëren.

Kom uit je
comfortzone!

Actieve
methodieken
bevorderen de
brainstorm

Moeilijk: tijd
krijgen/vinden
om outreachend
te werken.

De zes sessies in detail.

Hiernaast zie je alvast ideeën en bevindingen die doorheen de sessies aan bod kwamen. Hieronder krijg je ons het gehele proces gedetailleerd voorgesteld.

Sessie 1: we gingen aan de slag om de leervraag te bepalen van het netwerk. En leerden vooral elkaar ook beter kennen. Fysiek samenkomen werd daarbij gezien als een belangrijke voorwaarde, omdat je dan toch sneller contacten legt.

Sessie 2: de leervraag werd beslist a.d.h.v. de vier stapjes van besluitvorming van Deep Democracy. -Hoe kunnen we krachten bundelen om participatie te bevorderen bij/ samen met mensen met een migratie-achtergrond?

Sessie 3: hier dachten we na over waar het al eens eerder misliep, wat we vooral niet mogen doen als we willen samenwerken. Nieuwe methodieken gaven deze sessie een super energieke vibe.

Sessie 4: deze was iets steviger. We zochten voor- en nadelen op van samenwerken en welke impact dit dan heeft op onze thema's.

Sessie 5: sjabloon ontwikkelen en uittesten om ideeën te bespreken en nieuwe invalshoeken te vinden op vlak van diversiteit en participatie.

Sessie 6: afsluitmoment - terugblikken en vooruitkijken naar het vervolg.

Deep Democracy

Vanaf het begin van het project werd er gekozen voor de methode van Deep Democracy, een methode die aandacht heeft voor de minderheidsstem in een groep en daarmee ook aan de slag gaat. Wij, als projectmedewerkers, kregen de kans om de vier levels van Deep Democracy te volgen bij HUMMUS vzw. We leerden bij over onze eigen rol in een groep, hoe we besluitvorming inclusiever kunnen maken en aandacht kunnen hebben voor de ‘andere’ stem. Deze kennis deelden we met ons (lerend) netwerk en stadsmedewerkers.

In het voorjaar van 2019 werd er een introductie workshop georganiseerd door HUMMUS vzw, voor enthousiaste stadsmedewerkers. Daaruit bleek dat het enthousiasme erg groot was. En dat ook na de workshop er verder werd gepraat over de vernieuwende methode. Er was dus vraag naar meer.

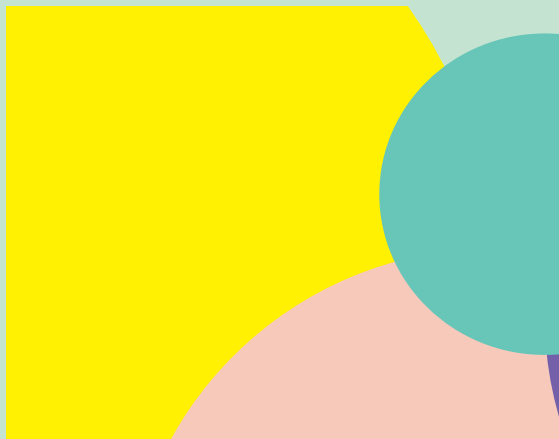
Ondertussen legden Blerina en ik de vier levels af, waardoor we ons al wat meer gesterkt voelden om een vervolg workshop zelf in handen te nemen. En zo geschiedde.

DEEP DEMOCRACY WAAIER

Om er niet met lege handen aan te beginnen, bedachten we een toolkit. Vanuit het lerend netwerk en de eerdere workshop, was het duidelijk dat mensen op zoek zijn naar concrete tools om mee aan de slag te gaan. Nieuwe vormen van vergaderen werden eerst wat voorzichtig benaderd, maar konden achteraf rekenen op veel

enthousiasme. Dus we verzamelden de meest gebruiksvriendelijke tools uit Deep Democracy en maakten daarvan een laagdrempelige waaier. Eentje die je altijd op zak kan hebben en dus overal kan gebruiken.

Omdat er natuurlijk een hele boodschap zit achter de methode van Deep Democracy, besloten we om deze waaier niet zomaar voor het grabbelen te gooien. Maar een workshop van drie uur in elkaar te steken,



aan de hand van de tools in deze waaier. We gaven de workshop aan zo'n 40-tal medewerkers, verdeeld over twee workshops. Voor ons een hele uitdaging, maar ook ongelooflijk fijn om te merken hoe elke groep er op zijn eigen manier mee aan de slag ging.

Er kwamen thema's aan bod zoals veiligheid, vertrouwen in een groep, als ook de afweging tussen tijdsrovend ten opzichte van duurzaamheid en meer gedragenheid in je team. Sommige methoden lijken meer tijddintensief. Maar iedere deelnemer was er op het einde wel over eens dat het uiteindelijk wel oplevert als je zo je hele team betreft en een plaats en stem geeft in je beslissingen.

MEERTALIGHEID

Om deze waaier zo breed mogelijk inzetbaar te maken, werd er gekeken naar een meertalige versie. Zo gaven we de toolkit vorm, dat er telkens langs de ene kant de nederlandstalige versie te zien is, en wanneer je hem omdraait ook een andere taal kan terugvinden. Voorlopig maakten we hem in het Albanees, Frans, Engels en Spaans. Voor meer info, kan je altijd terecht bij de dienst Diversiteit, Samenleving en Preventie.

DEEP DEMOCRACY - TOOLS EN TRICS

7. DE DRIE MAGISCHE VRAGEN

Wie heeft er nog een heel ander idee?

10. LOS CUATRO PASOS PARA TOMAR DECISIONES.

¿Por qué?
 - Más participación y compromiso.
 - Empoderamiento de las minorías.
 - Mejores y sabias decisiones.

¿Cómo?
 - Si todo: recolecta ideas.
 - Refuerza la voz de las minorías: sí sí sí sí NO sí sí.
 - Gándete: «mancha esa opinión».
 - Propone votar: a. ¿No hay mayoría absoluta? → reargumenta la propuesta y a votar otra vez.
 b. ¿Mayoría? → Vota sí.

4. Usa subiduría popular y adhiere: ¿Qué necesitas para estar de acuerdo? → Adhiere → A votar nuevamente.

WHERE CAN YOU FIND THIS METHOD?

Legend:
 There are DD practitioners and instructors in this country.
 DD was created here.

4. GUIDE PRATIQUE

- Les origines de la Démocratie Profonde
- Carte du monde
- Guide pratique
- Il faut savoir leçon de commencent une réunion / Le checkin
- B-6: Le dialogue dynamique: les 3 questions magiques
- Une communication claire et fluide: 6 conseils
- Prendre une décision avec la méthode de la DDP: 4 étapes
- On s'entend pas à prendre une décision: le débat
- La communication dans l'impasse: 4 principes de négociation
- Des tensions sans réunion: le check-out

9. KOMUNIKIMI I QETE DHE I PASTER: 6 TIFE

Shpënjim në vend që të bësh pyetje!
 dhe bashkohu: Voto më nënjë mënjë mënjë

Mos përbërni: Foli me UNE - form Foli nga vetvetja Foli më specifi dhe më për dhe!

Rrit sa më shkurtër dhe j' lidhes Mos ndërprere asnjë. Fajë e kundit që diskut thotë, shpesh është më e rëndësishme!

Vendos dhe prit njëjtë VOTO!



Maar wat vonden zij er zelf van? Hun ervaringen lees je hier.

In een groep is de meerderheid tevreden als de meeste aanwezigen zich kunnen vinden in een nieuw voorstel. Ik heb geleerd dat vragen aan de minderheid wat ze nodig hebben om toch aan iets te kunnen mee werken, heel veel winst kan opleveren.



SARA

ADVISEUR SENIORENBELID

Mijn verwachtingen rond de workshop rond Deep Democracy lagen niet hoog, maar ik ben hier op moeten terug komen. Het is niet de zoveelste vorming rond vergadertechnieken of rond communicatiestijlen. Wat me vooral is bijgebleven zijn de zelfgemaakte afbeeldingen van Lianne en Blerina over de ijsberg, dat onthoud je veel beter dan de zoveelste powerpointpresentatie! Het voornaamste van deze workshop vind ik het idee dat je best de weerstand een stukje kan uitlokken zodat die boven water komt. Ook voor mensen die een voorstel super tof vinden en pro zijn, kunnen inzichten in de

argumenten van de contra-zijde heel leerrijk zijn. In een groep is meestal iedereen, of toch de meerderheid tevreden als de meeste aanwezigen zich kunnen vinden in een nieuw voorstel. Ik heb geleerd dat het bevragen van de minderheid om na te gaan wat ze nodig hebben om toch aan iets te kunnen mee werken heel veel winst kan opleveren. Misschien vraagt het in deze fase niet zo veel aanpassing van het concept en de frustratie kan zich in het verdere proces niet omzetten in sabotage. Betrokkenheid op acties doet enorm veel.

De magie van dit verhaal ontdek je trouwens helemaal wanneer je dit toepast in een teamvergadering, of in een vurige discussie tussen twee geëngageerde vrijwilligers. De waaier met methodieken in mijn schuif kan ik trouwens ook altijd eens bovenhalen als ik een geheugensteuntje nodig heb. Een warm dankjewel om dit met jullie te mogen mee maken.



BRAM
BESTUURSLID STAD SINT-NIKLAAS

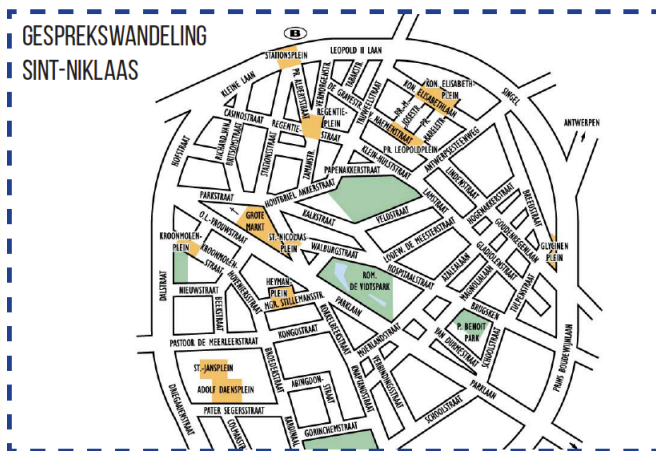
Soms krijg je in een vergadering het gevoel dat je niet de onderste steen boven hebt

kunnen halen. Dat de interessantste en relevantste dingen ongezegd gebleven zijn. Dat enkel de luidste roepers aan bod zijn gekomen en veel te veel deelnemers zich in stilzwijgen en soms zelfs apathie gehuld hebben. Dat het echte gesprek zich achteraf ontspint. Deep democracy geeft je het gereedschap in handen om hiermee aan de slag te gaan. De metafoer van de ijsberg zal ik niet snel meer vergeten: door de technieken van deep democracy ga je kijken wat er onder de waterlijn van het gesprek beweegt. Het maakt het ongezegde tot onderwerp en zorgt er ook voor dat ook de stille deelnemers betrokken worden.

Gespreks- kaartjes

Het Agentschap Integratie en Inburgering organiseert lessen maatschappelijke oriëntatie voor personen van buitenlandse herkomst die nog niet lang in België wonen. Hen wegwijs maken in onze samenleving staat centraal en wordt opgedeeld in verschillende themahoofdstukken.

Aangezien Frank van het Agentschap integratie en inburgering in de stuurgroep zit van DIA en wij manieren zochten om de beoogde doelgroep te bereiken, kwamen we op de idee om iets te doen met de



We spraken met twee lesgevers M.O. en al snel kwam naar boven dat de deelnemers van de lessen meer nood hebben aan ontmoeting en uitwisseling met mensen die al langer in België wonen of hier geboren zijn.

deelnemers van de maatschappelijke oriëntatielessen. Zo spraken we met Azzedine en Mahmoud, twee geweldige heren die de lessen maatschappelijke oriëntatie geven in Sint-Niklaas. Al snel kwam naar boven dat de deelnemers van de lessen meer nood hebben aan ontmoeting en uitwisseling met mensen die al lang in België wonen of hier geboren zijn.

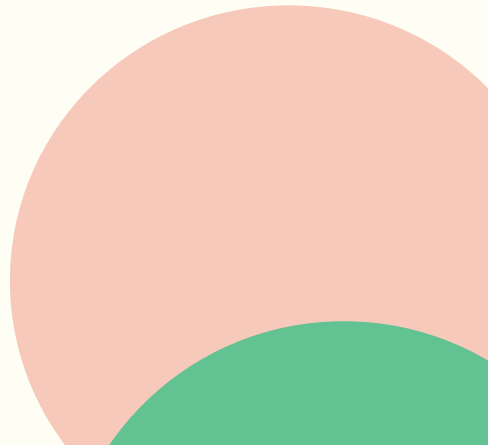
We haalden inspiratie uit de lessen M.O. in Gent, over hoe we dit konden invullen, namelijk Inburgering in Dialoog. Dit zijn uitwisselingsmomenten tussen leerlingen en vrijwilligers, die elkaar vragen stellen over het leven zoals het is: dagdagelijkse gewoontes, familie, vrienden, vrije tijd,...

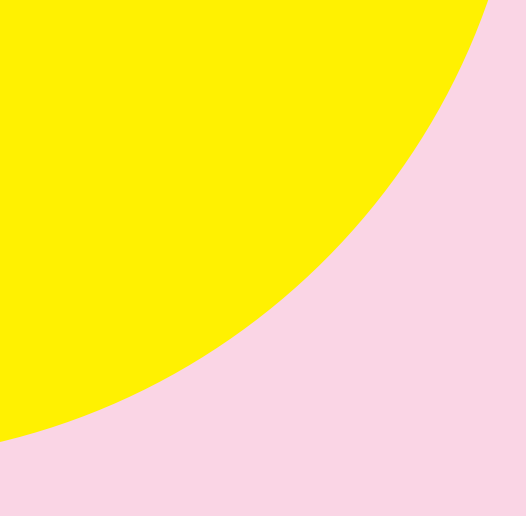
Aangezien er nog maar recent maatschappelijke oriëntatielessen doorgaan in Sint-Niklaas, was deze methodiek hier nog niet opgestart. Omdat wij als projectmedewerkers de tijd en ruimte hadden om de opstart te doen hebben we dit meteen in handen genomen. Na lang zoeken naar de juiste contactpersoon zijn we uiteindelijk in contact gekomen met Katlyn. Samen vormden we een goed draaiend team en hebben we uiteindelijk de 'inburgering in dialoog' sessies kunnen lanceren in Sint-

Niklaas. De bijdrage van ons waren de gesprekskaartjes die wij gemaakt hebben. Met deze kaartjes kan je met de groep en de vrijwilligers de stad verkennen en aan de hand van vragen elkaar en elkaars gewoontes leren kennen.

Zelf hebben wij ook al een paar wandelingen inburgering in dialoog mogen uittesten met de deelnemers en lesgevers van de maatschappelijke oriëntatielessen. We hebben uitgetest of we de juiste vragen stelden en of de route klopte. We kregen na elke sessie feedback en pasten de kaartjes aan naargelang de wensen.

Lisanne en ik vonden dit zo leuk om te begeleiden! Je voelt de waardering van de groepen krijgt zo veel terug. Je leert elkaars culturen en gewoontes kennen en de deelnemers leren op deze manier de stad





EEN WANDELING MET DE KAARTJES.

ook beter kennen.

Wat ons vooral opviel is dat er telkens een hele grote interesse is voor alle standbeelden die in de openbare ruimte staan in Sint-Niklaas. De betekenis moesten we wel meerdere keren terug opzoeken aangezien geschiedenis niet onze sterkste kant is...

Om deze wandelingen ook in de toekomst te kunnen organiseren in Sint-Niklaas, zijn ze bij het Agentschap op zoek naar extra vrijwilligers uit Sint-Niklaas, om eens mee te wandelen a.d.h.v. deze kaartjes. Dit is altijd samen met de lesgever, die ook als tolk kan dienen.

Wil je vrijwilliger worden voor de sessies 'inburgering in dialoog'? Schrijf je in op www.integratie-inburgering.be/ in-dialoog. Voor meer info kan je terecht bij m.o.oostvlaanderen@integratie-inburgering.be of 02 701 75 00.

Je wordt voorbereid tijdens een infomoment en krijgt de kans om verschillende vormingen te volgen. Een aanrader dus!

SINTERKLAAS

GROTE MARKT

VRAGEN

- Ken je het verhaal rond Sinterklaas? Wat vind je ervan?
- Wie heeft er zelf kinderen? En bij wie is Sinterklaas al eens op bezoek geweest?
- Wat zijn jullie feesten waar paljes worden uitgedeeld? Feestjes specifiek voor kinderen?
- Welke andere religieuze personen/feesten ken je nog?

QUESTIONS

- Do you know the story of Sinterklaas? What do you think of this story?
- Who has children of their own? And has Sinterklaas visited your children already?
- What kind of parties do you know and which ones have presents involved? Are there parties specific for children?
- Do you know other religious people/parties?

DOE-OPDRACHT

- Kent er iemand een Sinterklaasliedje? Ken je een specifiek kinderliedje van je thuisland? En zing het!
- Zoek het standbeeld waar je een selfie kan nemen.

Wissel: de twee vrouwen zijn Johannes en Margareta van Constantinopel. De stichters van Sint-Niklaas.

TO DO

- Does anyone know a song of Sinterklaas?
- Do you know a specific song for children from your homeland? Do you want to share it with us? Sing!

Fun fact: the two women are Johannes and Margareta of Constantinopel. The two founders of Sint-Niklaas.

DE EGLANTIER / SINT-NIKOLAASPLEIN

VRIE TIJD

Op dit plein zijn er veel cafetazjes te vinden en ook een speeltuin voor de kinderen. Het is het hippe plein voor de jeugd, met eraast ook het jeugdhuis, de Eglantier.

Daarnaast vind je op de hoek van dit plein ook het JAC, jongerenonthaal. Een plek waar jongeren met vragen kunnen langskomen tijdens de openingsuren of op afspraak.



INFO

De Eglantier is een jeugdhuis, dat wil zeggen dat het een ontmoetingsplek is voor jongeren. Maar hier worden er ook allerlei activiteiten georganiseerd, zoals bv. theatrale voorstellingen en/of vrouwen.

Informatie kan je vinden hier: <http://www.deglantier.be/>

www.caw.be/locaties/jac-sint-niklaas/

HET STADSPARK

1 Agentschap Integratie en Inburgering

2 Romijn de Vitszpark

3 Speeltuin

4 Het prielste

5 Extra's

6 Eglantier/ Sint-Nikolaasplein

7 Sint-Nikolaaskerk

De groene gedeelte brengt je doorheen het park. Je kan kiezen om ernaaf ervoor langs het Sint-Nikolaasplein te passeren en de kerk te bezoeken.

Wat nu?

Ja, wat na het project? Twee jaar lang smeten we ons als projectmedewerkers voltijds om alle bovengemelde activiteiten en acties te ondersteunen, organiseren en uit te werken. Om te vermijden dat alles wegvalt, als ook wij andere avonturen opzoeken, hebben we heel hard ingezet op duurzaamheid.

Van in het begin van het project waren we ons erg bewust van de tijdelijkheid ervan. Daarom hebben we steeds bij elke actie die we ondernamen of op poten hebben gezet, gekeken naar mogelijke partners bij wie deze activiteit in hun reguliere werking zou kunnen passen.

Voor de maatschappelijke oriëntatielessen, worden de kaartjes ingezet via de lesgevers en zal ook de vrijwilligerspoule worden uitgebreid.

Voor Hapje!Klapje! neemt de Stad zijn verantwoordelijkheid op en zal dit verder organiseren in samenwerking met het Internationaal Comité vzw. De invulling van

deze Hapje!Klapje!'s zullen misschien ietwat worden aangepast en/of breder worden qua invalshoek. Maar een plek om je vrij te voelen als burger, en je mening te geven, is erg waardevol voor een groeiende stad en zal dus zeker nog een vervolg krijgen in de toekomst.

Hetzelfde geldt ook voor het lerend netwerk, dat zich zal voortzetten als een platform over diversiteit en interculturele thema's.

U hoort het: het DIA-team heeft zijn zaadjes goed verspreid en gezaaid, en zo zullen enkele acties hier en daar nog verder groeien onder andere omstandigheden.

Het was ons een ongelooflijk genoeg dit project te mogen vormgeven, er ons hart aan te verliezen en zoveel inspirerende, fijne mensen te ontmoeten.

Hopelijk hebben jullie er evenveel van genoten als wij. Het was me een avontuur! Groetjes, Lisanne en Blerina.



Diversiteit in Actie

Augustus 2018 - April 2020

MET DANK AAN

AMIF, HIVA, Stad Sint-Niklaas, Internationaal Comité vzw,
Agentschap Integratie en Inburgering.

Maar ook, en vooral aan:

Awatif, Rhimou, Derdak, Fatma, Najat, Omnia, Sureyya,
Anastassiya, Willy, Joke, Katrien, Helen, Eline, Sibyl, Hannah,
Ronny, Goeleke, Linda, Debby, Saavik, Kato, Hans, Julie, Els,
Lotte, Joanne, Sara, Laura, Oona, Franciska, Femke, Frank,
Sara, Seppe, Bart, Bram, Sofie, Johan, alle deelnemers van
Hapje!Klapje!, alle wandelaars bij M.O., alle passanten die
passeerden tijdens ons project,...

En dank aan onze coördinatoren: Lies Moors en Els Cant.

MERCI.

Hopelijk tot nog eens,
Blerina en Lisanne.

